

HE RANGATIRA HOU

Anei e whai ake nei ngā kōrero i puta mai i te tari o te Minita Māori i te 5 o ngā rā o Mahuru 1990:

"Nō te rangi nei i pānuitia ai e te Minita Māori, kua whakatūria a Ātirīkona Tā Kīngi Matutaera Īhaka hei tumuaki mō te Taura Whiri i te Reo Māori.

"I kī a Koro Wētere ko te whakatūranga o Tā Kīngi, ka mana nei atu i te 1 o Whiringa-ā-nuku, e whai mai ana i te whakawāteatanga a te tumuaki o tēnei wā, arā, a Tīmoti Kāretu.

"Kua hau ngā rongo o Tā Kīngi mō te hōhonu o tōna mōhio ki ngā tikanga me te reo, ā, he pūkenga hoki ki ngā mahi a te rēhia.

"Ki a Koro Wētere, ehara i te mea me matatau noa te tumuaki o te Taura Whiri ki te reo Māori, engari me tino āhei ki te taka i waenga i te iwi, ā, me tangata whaimana hoki ki te whakatakoto, whiriwhiri kaupapa e pā ana ki te reo.

"Ka tino whaiwāhi mai te āhei o Tā Kīngi ki te arataki, me tōna pūkekotanga hoki, ki te whakaū i te tino pai me te tino kakama o te Taura Whiri kua kitea i roto i ēnei tau nei.

"I puta ngā mihi a Koro Wētere ki te tumuaki e whakawātea nei, ki a Tīmoti Kāretu mōna i ū ki te kaupapa whakaara ake i te reo hei taonga i te wā i a ia i tū ai i te ihu o te waka o te reo Māori.

"E tino tāria atu ana te ekenga mai o Tā Kīngi me ūna pūkengatanga ki runga i tēnei waka pūwhewhero."

HAERE RĀ, MIRIAMA!

Ehara i te mea ko te Ahorangi, ko Tīmoti Kāretu ko tōna kotahi kei te wehe atu i te tari o te Taura Whiri, engari ka mahue hoki mātou i tā mātou hēkeretari, i a Miriama Kīngi.

Ka whai atu a Miriama i te Ahorangi ki te Wāhanga Māori o te Whare Wānanga o Waikato, ā, ka tū ki reira hei hēkeretari. Mā tāna neke atu ki Kirikiriroa e tata atu ai te noho a Miriama ki tōna wā kāinga, arā, ki Rūātoki.

Nō reira, haere rā ki tōu tūranga hou, Miriama. Ka noho tonu mātou ki konei whakamomori ai ki a koe!

HE HUI NĀ TE ĀTĀRANGI-KI-TARANAKI

Nukunuku mai
Nekeneke mai
Ki taku tauaro kikini ai e hā
Toia mai ō koutou waka ki uta rā hachaea nei
Te tau manawa nā e hā
He huki i riro ki tua o Paeroroa
Wherahia te motu
Tiritiria te motu tu tata mai
Ko koe tērā e te Taonga a te Ātārangi
I takoto tuatahi koe i Tūranga-nui-ā-Kiwa
i roto o Tainui i tērā tau, ā, ko te Uru anō tēnei e karanga atu nei.

E te Tonga, e te Rāwhiti, e te Raki me te Uru, nau mai.

Mai Parininihi ki Taipake te kōrero i puta Nā Tokomaru, nā Aotea, nā Kurahaupō i kī Nā ū mātou iwi, nā ū mātou hapū te karanga Haere mai koutou ki Parihaka hei te Whiringa-ā-nuku.

Kua hipa mai tā tātou taonga i te awa o Mōkau Ka tau ki Manukōrihi, ka toro haere i ngā kāinga maha

Nā whāia, ka tae ki te Parihaka o ngā mātua Ki te Hui-ā-Tau o te Ātārangi

Hei te rangi 26 o Whiringa-ā-nuku, hei te 3.30 o ngā hāora i te ahiahi, ka whakaeke. E ai ki te āhua ka whakatau kotahi mai, ka noho kotahi mai.

Anei e whai atu nei he rārangī mahi mō ngā rangi i whakaritea. He ngāwari tonu tō te āhua o ēnei whakahaere engari ko te whai whēnei mātou.

Paraire, te 26 o Whiringa-ā-nuku
3.30 ahiahi – Whakatau i ngā ope
– Kai o te ahiahi
7.30 – Te hui-ā-tau

Rāhoroi, te 27 o Whiringa-ā-nuku
7.30 ata – Kai o te ata
9.00 – Ngā rōpū mahi
12.00 ahiahi – Kai o te poutūtanga
1.00 – Ngā rōpū mahi
4.00 – Whakatā
5.00 – Kai o te ahiahi
6.30 – Pō whakangahau

Rātapu, te 28 o Whiringa-ā-nuku
7.30 ata – Korikori o te ata
8.00 – Hākari
– Poroaki